

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

Oplata poczt. niszczona ryczałtem.

ROK XXIV.

SOSNOWIEC, PONIEDZIAŁEK 6 LISTOPADA 1933 ROKU.

Nr. 307.

Cena egz. 15 gr.

Prenumerata miesięczna w Sosnowcu 3.00 zł.

Prenumerata miesięczna poza Sosnowcem i w Sosnowcu z odnośnieniem do domu 3.50 zł.

Ukonstytuowanie się AKADEMJI LITERATURY.

WARSZAWA, 5.11. (Tel. wł.) W dniu dzisiejszym odbyło się pierwsze posiedzenie członków Akademii Literatury. Prezesem wybrano Wacława Sieroszewskiego, wiceprezesem Leopolda Staffa, sekretarzem Kadena-Bandrowskiego. Następnie uchwalono zwrócić się do p. Prezydenta Mościckiego i marsz. Piłsudskiego o przyjęcie protektoratu. Na pierwsze członka honorowego Akademii postawiono wybrać premiera Jędrzejewicza. Inauguracyjne posiedzenie Akademii odbędzie się w dn. 8 bm. w pałacu Rady ministrów.

Obchód św. Huberta

WARSZAWA, 5.11. (Tel. wł.) Dziś w Spale, w obecności p. Prezydenta Mościckiego, premiera Jędrzejewicza, ministra Nakonecznikoff-Klukowskiego, min. Kalińskiego, wiceprezesa Fabrycego i licznie reprezentowanego świata łowieckiego odbyła się uroczystość ku czci św. Huberta. Po nabożeństwie w kaplicy zamku spalskiego, przed obrazem św. Huberta, min. Nakonecznikoff-Klukowski udekorował odznakami zasługi wielu nadleśniczych i leśniczych.

Gen. Sosnkowski w imieniu wielu towarzystw łowieckich wręczył p. Prezydentowi najwyższą złotą odznakę łowiecką.

Wybory do rad gromadzkich W POW. ŁÓDZKIM.

ŁÓDŹ, 5.11. W sobotę odbyły się wybory w 198 gromadach wiejskich na terenie powiatu Łódzkiego.

Na 198 gromad (okręgów wyborczych) głosowanie odbyło się tylko w pięciu, gdyż w pozostałych 193 okręgach zgłoszono tylko po jednej liście.

Przebieg głosowania spokojny.

Pakt nieagresji

MIEDZY SOWIETAMI A CHINAMI.

PARYŻ, 5.11. Według doniesień z Szanghaju ambasador sowiecki przedłożył chińskiemu rządowi centralnemu projekt sowiecko - chińskiego paktu nieagresji, oparty na następujących 5 punktach zasadniczych.

1) Układające się strony zobowiązują się do zaniechania we wzajemnych stosunkach wszelkiego rodzaju kroków napastniczych.

2) Suwerenność terytorjum i jego administracja będzie respektowana.

3) Jeżeli jedna ze stron wypowie wojnę trzeciemu państwu, druga strona zobowiązuje się do neutralności.

4) W razie wybuchu konfliktu zbrojnego pomiędzy jedną ze stron a państwem trzecim, druga strona ogłosi embargo na broń i amunicję, przeznaczoną dla przeciwnika.

5) Z.S.S.R. zobowiązuje się zaniechać wszelkiej propagandy komunistycznej w Chinach.

Strajk górników

W PENSYLVANII.

LONDYN, 5.11. Z Nowego Jorku donoszą, że strajk węglowy w północnej Pensylwanii stał się faktem dokonany. Próby załatwienia konfliktu ze strony czynników rządowych rozbiły się. Górnicy wysunęli m. in. żądanie bezwarunkowego uznania związków zawodowych przez właścicieli kopalń. Sfery przemysłowe stanów wschodnich wyrażają wielkie obawy z powodu strajku, który grozi poważnymi komplikacjami.

Lotnicy polscy w mundurach na święcie wojskowym w Moskwie.

MOSKWA, 5.11. Eskadra płk. Rayskiego z powodu panujących na odlotku Mińsk - Mohylew fatalnych warunków atmosferycznych zmuszona została do zrezygnowania ze startu do dalszego lotu, który miał się odbyć o godz. 11.15 czasu sowieckiego w towarzystwie honorowej eskorty samolotów sowieckich. Eskadra polska zatrzymała się w Mińsku gdzie zamocuje.

Szef sowieckiej awiacji wojskowej Ałksnis wystosował do płk. Rayskiego następującą deperzę:

„Do szefa polskiej aeronautyki wojskowej płk. Rayskiego.

Szczerze witam pana z okazji pańskiego przylotu na terytorjum Z. S. R. R. Wyrażam głębokie ubolewanie z niesprzyjającej prognozy pogody według danych meteorologicznych i radzę odłożyć do jutra dalszy lot. Jeżeli zaś wskutek warunków atmosferycznych nie udało się wystartować również jutro, to czuję się w obowiązku zaproponować panu przer-

wanie lotu i wyjazd jutro wieczorem do Moskwy, by mógł pan zdażyć na paradę w dniu 7 listopada, na której bylibyśmy bardzo radzi widzieć pana i pańskich towarzyszy. W tym celu wydaje polecenie, by na stacji Mińsk przygotowano specjalny wagon do pańskiej dyspozycji.

Szef sił powietrznych czerwonej armii (—) Ałksnis“.

Podkreślić należy, że wszyscy polscy lotnicy lecą w mundurach wojskowych i w mundurach tych obecni będą w czasie defilady na placu Czerwonym w Moskwie podczas święta Rewolucji.

MOSKWA, 5.11. Lot płk. Rayskiego do Moskwy, wskutek fatalnych warunków atmosferycznych został przerwany. Lotnicy polscy wyjechali z Mińska do Warszawy pociągiem, dokąd przybędą w poniedziałek i wezmą udział w uroczystościach związanych z 16-leciem istnienia republiki sowieckiej.

TERMIN WYKONANIA WYROKU BRZESKIEGO NIE ZOSTAŁ DOTĄD USTALONY.

WARSZAWA, 5.11. Akta więźniów brzeskich, jak wiadomo, przekazane przez Sąd apelacyjny kancelarii Sądu okręgowego znajdują się w dalszym ciągu w VIII wydziale. Termin wykonania wyroku nie został dotychczas ustalony, chociaż powinno to nastąpić w ciągu najbliższych dni. Dotychczas jednak nie przekazano wyroków prokuratorowi Sądu, który do piero wówczas będzie mógł wydać odnośne zarządzenia. W każdym razie sprawa załatwiana jest wyraźnie bez pośpiechu, a w każdym bądź razie niema pod tym względem żadnych instrukcyj.

W związku z tem rozeszły się ostat-

nio dość uporczywe pogłoski, że wobec zbliżającego się święta 15-lecia odzyskania niepodległości spodziewane jest ogłoszenie amnestji, którą objąć może również i więźniów politycznych. Jednak jak dotychczas nie można ustalić żadnych przygotowań w tym kierunku, przeto wiadomość tę należy pozostawić w sferze pogłosek. Należy przytem zaznaczyć, że amnestja może ukazać się w drodze rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, na wniosek prezesa Rady ministrów ewentualnie w drodze ustawy na mocy uchwały sejmowej, co jest możliwe, gdyż Sejm obecnie obraduje.

Zatarg senatu gdańskiego z Wysokim Komisarzem Ligi Narodów.

GDAŃSK, 5.11. W związku z mową wiceprezydenta senatu Greisera, wygłoszoną na zebraniu urzędników policyjnych, w której oświadczył on, że policja W. Miasta musi się pozytywnie wypowiedzieć za narodowym socjalizmem i że nie wolno jej hołdować innym poglądom, jak narodowo - socjalistycznym, wysoki komisarz Ligi Narodów Rosting zwrócił się do prezydenta senatu Rauschinga, aby zasięgnąć informacji jak oświadczenia p. Greisera dadzą się pogodzić z postanowieniami konstytucji gdańskiej.

Równocześnie dwa dzienniki gdańskie: organ centrum katolickiego „Danziger Landesztg“ i organ socjalistyczny „Danziger Volksstimme“, które zamieściły sprawozdania o wspomnianej mowie p. Greisera, zostały zawieszane przez prezydenta policji gdańskiej. Pierwszy na 8 dni, a drugi na 2 miesiące.

Redakcja obu pism wniosła do sądu skargę przeciwko temu zarządzeniu policyjnemu, a równocześnie zwróciły się

z protestem do wys. komisarza Ligi Narodów, przyczem wskazały na niekonstytucyjność zarządzenia policyjnego. Wysoki komisarz natychmiast zainteresował u prezydenta senatu, który jednak kategorycznie odrzucił propozycję cofnięcia tego zarządzenia, oświadczając, że natychmiast każe osadzić w areszcie ochronnym te osoby, które się skarżyły przed wys. komisarzem.

Na protest wys. komisarza, który stwierdził, że byłoby to naruszeniem prawa petycji, oświadczył prezydent senatu, że zarządzenie to stało się konieczne ze względu na niebezpieczeństwo Wolnego Miasta.

W związku z tem wys. komisarz Ligi Narodów wysłał do Rady Ligi Narodów sprawozdanie z przebiegu wypadków, prosząc o zwolnienie nadzwyczajnego posiedzenia Rady Ligi Narodów, która ma rozstrzygnąć kwestję, czy tego rodzaju zarządzenia senatu gdańskiego dałyby się pogodzić z konstytucją gdańską, której gwarantką jest Rada Ligi Narodów.

ECHA REWIZJI we „Wspólnocie interesów“.

W związku z przeprowadzoną rewizją w biurach dyrekcji „Wspólnoty Interesów“, krążą w Katowicach pogłoski, iż poważnie jest obciążony także dyrektor Katowickiej Spółki Akcyjnej, Szabass. b. poseł na Sejm

śląski z klubu niemieckiego, który dawniej stał na czele unieruchomionej przed kilku laty huty „Marta“.

W sobotę opieczutowano jego biuro i zajęto wszystkie księgi i dokumenty, oraz korespondencje, pozostawia-

w związku z transakcjami akcyjnymi, prowadzoną pomiędzy Katowicką Spółką Akcyjną a Zjednoczonymi hutami Królewska i Laura.

Rewizje i dochodzenia mają na celu ustalenie, ile kapitałów odpłynęło z G. Śląska na rzecz amerykańskiego tow. Steel Corporation w Nowym Jorku. Sumy te mają być milionowe.

Jak wiadomo, wpływy podatkowe przez te transakcje zostały pomniejszone o kwoty, idące w miliony. Rewizja we Wspólnocie Interesów będzie ukończona w poniedziałek, wzgl. we wtorek.

Bomby bułgarskie

W PRZESYŁCE DO BELGRADU.

BELGRAD, 5.11. Na dworcu głównym w Belgradzie skonfiskowano skrzynię, ważącą 50 kilg., która nadana została pod sfigowanym adresem na stacji kolejowej w pobliżu granicy bułgarskiej. W skrzyni tej, zawartość której podana była jako miód, znajdowały się dwie blaszanki, zawierające materiał wybuchowy wagi 46 kilg. oraz bombę z zegarem, nastawionym na dzień 5 bm.

W ostatnim czasie nadchodziły z Bułgarii bomby nowej konstrukcji, których kilka eksplodowało dopiero po 7-miu dniach. Z miejscowości Zajecar donoszą, iż na torze kolejowym znaleziono bombę, której wybuch nastąpić miał dopiero po upływie tygodnia.

Katafalk na promie

POPLYNAŁ Z BIEGIEM DUNAJU.

WIEDEN, 4.11. Grupa mieszkańców nadbrzeżnej dzielnicy Wiednia uczęła w pomysłowy sposób ofiary, pochłonięte przez Dunaj. Spuszczono na rzekę prom, na którym stał symboliczny katafalk, przybrany wieńcami i kwiatami.

Prom, zepchnięty następnie na środek Dunaju, popłynął z prądem. Ludność nadbrzeżnych miejscowości rzucała z brzegu na przepływający prom wieńce i kwiaty. W okolicach Belgradu podjechała do promu łódka z olbrzymią wiązką. Na wstęgach wiązanki umieszczono napis: „Żołnierzom wielkiej wojny, zatopionym w nurtach Dunaju“.

Oryginalny zakład

PODRÓŻ W TRUMNIE.

PRAGA, 5.11. Na dworcu Wilszona policja zwróciła uwagę na wielką skrzynię, która była nadana z pewnej malej stacyjki. Skrzynia została otworzona. Za wierała ona trumnę. Odkrycie to wywołało szereg sensacyjnych pogłosek o mordach. Po otwarciu wieka trumny znaleziono w niej śpiącego mężczyznę. Podczas przesłuchania na posterunku policji zeznał on, że założył się ze znajomymi o znaczną sumę, że zdoła odbyć podróż do Pragi w trumnie, nadanej, jako bagaż.

Wyniki spotkań ligowych.

Wczoraj odbyły się dwa spotkania piłkarskie o mistrzostwo Ligi. Wyniki były następujące:

Legja — Cracovia 2:2 (1:2).

Pogoń — ŁKS 9:0 (5:0).

W Krakowie odbyły się zawody o spadek z Ligi między Czarnymi a Garbarnią. Zwyciężyła Garbarnia w stosunku 8:0.

Decydujący mecz o wejście do Ligi między Polonią a WKS. (Wilno) przyniósł zwycięstwo Polonii w stosunku 2:0.

W Warszawie odbył się mecz bokserki między Nemzeti (Budapeszt) i reprezentacją Warszawy. Zwyciężyła reprezentacja Warszawy w stosunku 10:4.

O wykorzystanie surowców krajowych

Saldo naszego handlu zagranicznego z krajami zamorskimi jest stale ujemne, co dla naszego bilansu płatniczego, którego pewne pozycje z konieczności muszą być bierne, ma doniosłość pierwszorzędą. Nasuwa się zatem pytanie, czy nie dałoby się handlu tego zreformować w ten sposób, aby to wysoce niepożądane zjawisko zostało usunięte. Sprawę powyższą „Polska Gospodarcza” ujmuje w sposób następujący:

Należy stwierdzić, że „jednostronny” nasz przywóz zamorski składa się prawie wyłącznie z artykułów pochodzenia rolniczego, ze znaczną przewagą artykułów spożywczych, że zatem zadania przystosowania naszej produkcji dotyczą głównie naszego rolnictwa.

Przeгляд naszego rolniczego przywozu zamorskiego wykazuje, że oprócz herbaty, cytryn, kaka, częściowo zaś bawełny i wełny, wszystkie pozostałe artykuły zamorskiego pochodzenia mogłyby być usunięte z rynku bądź w drodze zastąpienia ich przez produkt krajowy, bądź w drodze drobnego przestawienia konsumpcji. Traktując wszakże z pewnym optymizmem widoki na kompensację importu zamorskiego polskim dalekim eksportem, wyłączyć można jeszcze drugą grupę artykułów, trudniejszych do zastąpienia, a więc: kawę, ryż i owoce południowe. Pozostaną, zaliczone przez nas do grupy III towary, które mogą być zastąpione bez większego uszczerbku dla konsumpcji przez wytwory krajowego pochodzenia oraz zaliczone do grupy IV, czyli takie, które mogą być wytworzone w kraju w tej samej bądź lepszej jakości. W tej III i IV grupie figurują surowce i produkty oleiste i tłuszczowe, część włókien roślinnych i zwierzęcych oraz skóry. Możliwie największa część obrotów z zamorzem, zajęta przywozem tych artykułów do Polski, winna być zgóry skazana na likwidację, a jedynie słusznym przewidywaniu, że kompensacja obrotów z zamorzem z utrzymaniem rozmiarów, zbliżonych do stanu dzisiejszego, nie da się przeprowadzić.

Dotychczasowe wyniki badań nad zdolnością zastępczą krajowych produktów, a nawet szereg praktycznych już posunięć w ciągu obecnej „akcji surowcowej” wykazały, że w zakresie uregulowania obrotu z zamorzem III i IV z wymienionych grup nasza polityka gospodarcza nie natrafi na przeszkody, których przyczyną byłaby wyższa konieczność zapotrzebowania rynku krajowego w towary zamorskie.

Wysuwana jeszcze przez niektóre sfery przemysłowe kwestja przystosowania technicznego do surowca krajowego niewątpliwie istnieje: dotyczy ona wszakże prawie wyłącznie przemysłu włókienniczego i nawet dla niego jest zagadnieniem, któreby nie dało się w pewnych racjonalnie zakreślonych granicach rozszerzać jak to już obecnie życie pokazało.

Na zakończenie tych ogólnych uwag o naszym nowym zagadnieniu surowcowym należy nadmienić, że niektóre kraje europejskie, wśród nich przede wszystkim Niemcy, Polska, częściowo zaś także Czechosłowacja, Holandia i Francja zapoczątkowały w bieżącym roku planową akcję wytwórczą, prowadzącą do częściowego uniezależnienia się od przywozu zamorskiego. Akcja ta objęła głównie surowce włókiennicze, oleiste i tłuszczowe. Jednakże obserwacja środków, stosowanych w tej akcji, oraz publikowane jej uzasadnienia — wskazywałyby na chęć podtrzymania dochodów rolnictwa, jako na główny cel tej akcji. Tymczasem jak powyżej staraliśmy się wykazać zagadnienie nowych źródeł dochodowych rolnictwa, aczkolwiek ogromnie ważne, pozostaje w cieniu wobec ogromnej doniosłości i długofalowego zagadnienia naszego bilansu płatniczego, a więc zagadnienia krajowych kapitałów i waluty. Mniemamy, że wcześniej czy później akcja

względnej samowystarczalności surowcowej krajów europejskich będzie musiała być zreformowana przez uzupełnienie jej kompensacją kierunkową w stosunku do krajów zamorskich. Konieczność tej reformy istnieje i w Polsce, gdzie do t. zw. „akcji surowcowej” wiele osób i instytucji ustosunkowało się niesłusz-

nie, jako do zagadnienia wyłącznie rolniczego.

Mniemamy, że reformie ośrodków towarzyszyć będzie w tym zakresie przeobrażenie opinii szerokich sfer handlowych i przemysłowych, w kierunku całkowicie już pozytywnego ustosunkowania się do „akcji wykorzystania surowców krajowych”.

Więźni do niewoli przy zdobyciu przez rewolucjonistów kubańskich hotelu narodowego w Hawannie oficerowie zwolennicy b. rządu Machado przebywają dotąd uwięzieni w jednym z fortów, gdzie — jak to widać na ilustracji — odwiedzają ich rodziny, umiławając czas przymusowej bezczynności.

Reorganizacja lotnictwa pod rządami Hitlera.

Z chwilą objęcia władzy przez Hitlera, rozwój lotnictwa niemieckiego wszedł na nowe tory. Dążeniem Niemiec jest posiadanie takiego lotnictwa, któreby w zupełności mogło zaspokoić wymagania, jakie się obecnie stawia lotnictwu wojskowemu. Dekret, wydany przez Hindenburga w kwietniu r.b., na podstawie którego utworzono samodzielne ministerstwo lotnictwa, jest pierwszym krokiem w tym kierunku.

Dawniej, t. zn. przed objęciem władzy przez Hitlera, cywilne organizacje lotnicze, pozostające ze sobą w mniej lub więcej luźnej styczności, pracowały każda na własną rękę, według swoich planów i zapatrywań.

Wszystkie sportowe związki i kluby lotnicze połączono obecnie w jedną organizację pod nazwą „Deutscher Luftsport Verband”, podporządkowaną ministerstwu lotnictwa, pod dyktando którego ma się odbywać wszelka praca. Powołana organizacja dzieli się na 15 grup terytorjalnych. Ciekawe jest, że grupa I, oprócz Prus Wschodnich obejmuje również zupełnie oficjalnie i wolno miasto Gdańsk. Utworzenie ministerstwa oraz skupienie organizacji w jedną całość i podporządkowanie ich temu pierwszemu ma wybitne znaczenie dla cywilnych szkół lotniczych, które obecnie swoje programy szkolenia pilotów układają raczej z punktu widzenia wojskowego aniżeli sportowego, co przedtem niezawśnie miało miejsce.

Nie zapomniano również i o broni przeciwlotniczej. Z polecenia ministra Goeringa została utworzona w ramach ministerstwa organizacja

„Reichsluftschutzbund”, mająca za zadanie zespolenie wszystkich poczynań w kierunku obrony przeciwlotniczej Niemiec. Organizacja ta, podobnie jak i lotnictwo cywilne, została podzielona na grupy terytorjalne mające za zadanie uświadomienie szerokich mas ludności cywilnej o wojnie powietrznej oraz o środkach, przy pomocy których można się uchronić przed jej straszliwymi skutkami. Na znaczenie i rozwój tej organizacji Goering specjalną zwrócił uwagę w swojej mowie, nawołując wszystkich do wyteźonej pracy na tem polu, ponieważ, według jego zdania, obrona Niemiec „pozbawionych lotnictwa wojskowego”, w razie wojny opierać się będzie przede wszystkim na obronie biernej.

Reorganizacja lotnictwa objęła również i instytucje naukowe, pracujące w dziedzinie lotnictwa. Istniejące w Niemczech dwa techniczne instytuty badawcze w Darmsztacie oraz w Wasserkupe, zostały obecnie zjednoczone pod wspólną nazwą „Deutsches Forschungs Institut”. Do jednostki tej dołączono specjalny oddział, zajmujący się techniczną stroną budowy szybowców.

Ciekawe jest, że wszystkie organizacje byłych pilotów wojskowych rozwiązały się, a członkowie ich podporządkowali się nowym zarządzeniom ministra, wchodząc w skład świeżo utworzonych organizacji. Niewątpliwie włączenie byłych lotników wojskowych do ogólnej cywilnej organizacji lotniczej ma spore znaczenie i należy sądzić, że jej cywilne „oblicze” stanie się bardziej wojskowe.

Emigracja wzrosła po kilku latach spadku

We wrześniu b.r. emigrowało z Polski 3.124 osoby. W pierwszych 9 miesiącach b.r. emigracja wynosiła 27.803. W porównaniu z rokiem 1932 emigracja wzrasta. W pierwszych 9 miesiącach 1932 roku wyemigrowało z Polski 15.658 osób.

Interesujące będzie porównanie z latami ubiegłymi. W roku 1928 emigra-

cja wynosiła 186.630 osób, w roku 1929 — 243.442 osoby, w r. 1930 — 218.587 osób, w 1931 — 76.005 osób, w 1932 — 21.439 osób.

Emigracja w ostatnich latach wybitnie spadła, jednakże rezultat pierwszych 9 miesięcy b.r. jest większy, niż emigracja w całym roku ubiegłym. Spowodu braku statystyki wy-

znaniowej emigrantów trudno ocenić, czy wzrost wychodźstwa jest zjawiskiem pomyślnym, czy też nie.

Natomiast reemigracja w pierwszych dziewięciu miesiącach b.r. wynosiła 14.754 osoby, wobec 29.832 osób w pierwszych dziewięciu miesiącach roku ubiegłego. W latach 1928 — 1930 powrót wychodźców wynosił stale nieco ponad 100.000, roku 1931 — 88.000, w roku ubiegłym — 39.000.

RZECZY CIEKAWY

LEKARZ WOJSKOWY A KSIĄŻĘ WALJI.

Prasa angielska podaje następujące wspomnienie z wielkiej wojny. Lekarz jednego z oddziałów angielskich siedział po nocy, spędzonej na mokrej ziemi, owinięty w kołdrę, w sztabie głównym, którym była nawpół zniszczona przez pociski chata i napróżno usiłował się ogrzać przy żarzących się węglach, gdy nagle otworzyły się drzwi pokoju i przeciąg, który stąd powstał, zdmuchnął mu ze stołu wszystkie papiery.

— Czy dowódca znajduje się tutaj? — zapytał, wchodząc, młody grenadier.

— Nie! — odpowiedział ze złością lekarz, i dodał: — zamknąć drzwi, zebrać wszystkie papiery i podać mi gazetę, która spadła ze stołu!

Grenadier posłusznie spełnił rozkaz, a gdy zbierał rozrzucone na podłodze papiery, wszedł do pokoju dowódca i ku największemu zdziwieniu lekarza przywitał się serdecznie z grenadierem, którym się okazał — książe Walji.

CHUSTKI DO NOSA W JAPONI.

W Japonii zmarł niezwykły dobroczyńca, którego ambicją przez całe życie były wysiłki około podniesienia kultury swego kraju. Miljoner zasłużył się szczególnie na polu propagandy chusteczki do nosa, która do niedawna była jeszcze w krainie wschodzącego słońca mało rozpowszechniona. Propaganda na rzecz używania chusteczki rozpoczęła się bardzo energicznie. Każdy obywatel od ludzi najzamożniejszych aż do najuboższych, otrzymywał bezpłatnie chusteczkę, przyczem do każdej sztuki dołączona była sentencja, reklamująca zwyczaj wycierania nosa chusteczką. Chusteczka spopularyzowała się bardzo szybko. Z czasem jednak stała się ta propaganda higieny zbyt kosztowna dla inicjatora. Kryzys gospodarczy spowodował, że chusteczki płócienne zastąpiono bloczkami małych serwetek papierowych, przeznaczonych również do wycierania nosa. I te chusteczki papierowe rozpowszechniły się również z łatwością. Obecnie znajdują się już nawet w handlu i sprzedawane są za minimalną opłatą.

PROGRAM RADJOWY

CYKL ARCYDZIEŁ MUZYCZNYCH OD XVI DO XX WIEKU.

Dnia 7 bm. o godz. 16.55 rozgłoszą warszawska nadaje koncert z cyklu „Arcydzieła muzyczne od 16-go do 20-go wieku”. Koncert ten poprzedzony pogadanką red. Mateusza Glińskiego o powstaniu symfonii, obejmując symfonie d-moll Haydna i koncert fortepianowy G-durr C. Ph. E. Bacha w wykonaniu M. Trombini-Kazuro. Poza tem w koncercie weźmie udział Helena Lipowska, która odśpiewa arje operowe Glucka i Gretry.

ROCZNICA ŚMIERCI P. CZAJKOWSKIEGO.

W związku z przypadającą rocznicą śmierci sławnego kompozytora rosyjskiego Piotra Czajkowskiego Polskie Radio nadaje w dniu 7 bm. o godz. 20 audycję, którą poprzedzi okolicznościowa prelekcja dr. Alicji Simonówny, w części koncertowej odegrana będzie ostatnia, wspaniała symfonia (patetyczna) Czajkowskiego, którą wykona orkiestra symfoniczna P. R. pod dyr. Walerjana Berdajewa.

PONIEDZIAŁEK 6 LISTOPADA.

7.00 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. — 7.05 Gimnastyka. — 7.20 Muzyka z płyt. — 7.40 Muzyka z płyt. — 7.52 Chwilka gospodarstwa domowego. — 11.40 Wiadomości o eksporcie polskim. — 11.50 Wiadomości bieżące. — 11.57 Sygnał czasu, hejnał. — 12.05 Muzyka. — 12.35 Wiadomości meteorologiczne. — 12.38 Muzyka. 15.25 Urzędowa cedula giełdy zbożowej i towarowej w Katowicach. — 15.30 Wiadomości strzeleckie. — 15.45 Chwilka lotnicza i przeciwgazowa. — 15.55 Muzyka salonowa w wyk. zespołu Stefana Rachonia. — 16.40 Kurs elementarny języka francuskiego. Lektor Lucien Roquigny. — 16.55 Arje i pieśni w wyk. Wandy Łozińskiej. — 17.20 Recital fortepianowy Romana Micewskiego. — 17.50 Porady radiotechniczne. — 18.00 Odczyt pt. „U kolebki polskiej państwowości” wygl. red. Stanisław Poraj. — 18.20 Audycja żołnierska. — 18.45 Recital śpiewaczy p. Jadwigi Hejdukowskiej - Marczyńskiej (sopr.). — 19.05 Rozmaitości. — 19.10 Prof. dr. Władysław Dziegiel: „Spuszczona dziejowa Stefana Batorego”. — 19.25 Feljton muzyczny pt. „Humor Chopina” wygl. dr. Tadeusz Szeli-gowski. — 19.40 Wiadomości sportowe. — 20.00 Przemówienie z okazji 15-lecia niepodległości państwa polskiego wygl. p. minister Ignacy Matuszewski. — 20.15 „Uprowadzenie z Seraju” opera w 3 aktach W. A. Mozarta 23.20 Muzyka.

UWAGI

Wskazania samorządowe BB.

Ciekawem jest, jak sanacja wyobraża sobie przyszły samorząd i kwalifikacje samorządowców. Pojęcia te daleko odbiegają od dotychczasowych i łatwo zgadnąć, że rozwinęły się na platformie partyjnej zachłanności. Wskazówką jest artykuł „IKC” (nr. 304) pt. „Stanowisko obozu prorządowego w obliczu wyborów samorządowych”. A zatem:

1) Nie może być samorządowcem „rozpolitykowany demagog”. Bardzo słusznie, ale w takim razie prawie wszyscy bardziej czynni politycznie senatorzy powinni obrazić się na tego rodzaju dyrektywy.

2) Ciekawe jest inne wskazanie, że przynależność do BB. nie jest jedyną kwalifikacją na kandydata do samorządu”. A zatem są jeszcze inne kwalifikacje... Ale do BB trzeba się zapisać, by zyskać patent samorządowca.

3) Jeszcze karykaturalniej wygląda w tej perspektywie hasło „odpolitykowania terenu” samorządowego i wyeliminowanie „politykierstwa z samorządu”. Jednym słowem, jeden pasterz i jedna owczarnia — w samorządzie, poddanym wspólnemu mianownikowi sanacji!

4) Samo słowo „samorząd” wskazuje, że obywateli powinni sami myśleć o swych sprawach i o nich stanowić. Oczywiście w zgodzie z prawem i pod kontrolą władz państwowych, które powinny mieć wgląd w gospodarke samorządów. Ale od tego pojęcia jakże daleko do zasady, by samorząd był „wyręczeniem administracji państwowej”. Dość chyba, żeby była harmonja i współpraca między administracją samorządową i rządową?

Po usunięciu t. zw. demagogji, którą można objąć wszystkie przejawy życia społecznego, sprzeczne z dekalogiem sanacyjnym, po ustaleniu partyjnych kwalifikacji kandydatów i „odpolitykowaniu terenu” — cóż jeszcze pozostałoby?

Ano, cofnięcie wyborów i mianowanie... administracji samorządowej! Ideal ten już przeważnie osiągnięto i dlatego trudno zrozumieć, w jakim celu rozpisuje się wybory, skoro ma się takie pojęcie o zadaniach samorządu.

Byłoby to znacznie taniej, prościej i logiczniej...

K. M.

ki ze schodów rąbać, czyli też żarówkę z ubikacji buchnąć, żeby ich opylić, a ten dozorca za to potem winowaty!

Dozorcowski fach nie łatwy, o nie! Sprawiedliwie te lwowskie dozorce uchwały: nie puszczać jenteli-

gienta! Raz dlatego, że nie spotrafi, a potem: dlatego, że po co się pcha? Czy który dozorca wtrąca się do kancelarii jakich czy biurów?

Nie!

To i ty siedz na swoim miejscu!

A. D.

Ubezpieczenie adwokatów

Wysokość zapomogi 10.000 zł. w złocie.

Donoszą z Warszawy:

Od wielu lat stołeczna Izba adwokacka zajmowała się kwestją zabezpieczenia losu rodziny adwokata na wypadek jego śmierci. W roku 1923 uchwalono statut zapomóg pośmiertnych, przyczem w przypadku śmierci każdy adwokat płacił składkę w wysokości jednego złotego. Zapomoga z tych składek była jednak bardzo mała, gdyż wynosiła tylko 700 zł., bowiem tylko tylko było wówczas adwokatów w warszawskim Okręgu Sądu apelacyjnego. W 1925 r. postanowiono w każdym wypadku śmierci płacić 20 zł., co już pomnożone przez stale zwiększającą się liczbę adwokatów, wyniosło dość poważną sumę.

Ostatnio rodzina po zmarłym adwokacie otrzymywała w zasadzie 20.000 zł., jednak wobec pauperyzacji adwokatury, co spowodowało nieregularne wpływanie składek, powstały zaległości, wynoszące aż sumę 700.000 zł., wobec czego zapomogi wypłacane były ratami w miarę wpływu funduszy.

Z uwagi na ten niernormalny stan zdecydowano zreformować obecny system i powołano specjalną komisję, która opracowała projekt statutu zapomóg pośmiertnych, oparty na za-

sadach ubezpieczenia, przyczem wysokość zapomogi określono na sumę 10.000 zł. w złocie.

Stosownie do wieku podzielono więc adwokatów na 7 grup i według nich najmłodszy winni płacić rocznie 209 zł., a najstarsi, zaliczni do 7 grupy, 482 zł. rocznie.

Rada adwokacka sprzeciwiła się przechodzeniu na system ubezpieczeniowy, poczyniła jednak pewne poprawki w obecnie obowiązującym statucie zapomóg pośmiertnym, zmniejszając przedewszystkiem wysokość zapomogi z 20.000 zł. w złocie do 15.000 w złocie.

Wobec istnienia dwóch projektów uregulowania sprawy zapomóg pośmiertnych, tj. jednego opracowanego przez radę adwokacką, a drugiego przez specjalną komisję w celu wypowiedzenia się ogółu adwokatów w tej kwestji, zwołano specjalne walne zgromadzenie, które odbyło się wczoraj.

Zarówno projekt rady, jak i projekt komisji miał swych zwolenników i wobec tego rozważanie ich zasad zajęło cały dzień. Po przeprowadzonej dyskusji w głosowaniu okazało się, że przeszedł projekt statutu zapomóg pośmiertnych w opracowaniu Komisji.

Odpowiedzialność Kas Ch. i lekarzy

za szkody wyrządzone pacjentowi.

Naczelna Izba lekarska w Warszawie ogłasza następujące wyjaśnienie: Jeżeli czyn lekarza kasowego wobec pacjenta Kasy chorych spowodował szkodę temu pacjentowi, a wina szkody leżała w działalności lekarza, niezależnej od warunków, na które on nie ma wpływu, — to w takim wypadku wobec pacjenta za zdziałaną szkodę odpowiadają solidarnie Kasa chorych i lekarz.

W wypadku, gdy pacjent zwrócił

się w poszukiwaniu odszkodowania tylko do Kasy chorych — Kasa ma wówczas prawo regresu do lekarza. Jeżeli czyn lekarza kasowego wobec pacjenta spowodował szkodę temu pacjentowi, a wina szkody leżała w warunkach pracy lekarza, zależnych wyłącznie od Kasy chorych — to w takim wypadku wobec pacjenta za zdziałaną szkodę odpowiada tylko Kasa chorych.

MIGAWKI

Dozorca ma głos!

Przed niedawnym czasem, pewen zredukowany urzędnik z tytułem doktora praw, zwrócił się do swego krewnego właściciela domu we Lwowie z prośbą o przyjęcie go w charakterze dozorczy. Związek dozorców wszczął alarm, nie chcąc dopuścić, aby niewykwalifikowany człowiek zabierał fach zawodowcom.

— A bo i sprawiedliwie te lwowskie dozorce nie dali pozwolenstwa! Sprawiedliwie! Bo co takiemu patalchowi dochturowi do mioty?

W dozorcowskim fachu swoje rozumienie i swoje kwalifikacje musowo trzeba mieć!

Bo to taki inteligent oberwany kamienice w porządku utrzymać spotrafi? Podwyrko polać, wygracować, wymieść nagłane? Schody leguralnie oświetlić, ubikacje wyczyścić, do tego musi się mieć pojęcie i smykałę!

A higieny sanitarny pilnowanie? Bajcyłusów tam rozmaitych i tyfusów cholernych ganień z renstoka?

Takżesamo to rozziwieranie bramy: tyż trzeba prachtykie mieć!

Chćóry dozorca niewyprachtykowany, to aby mu dzwonek zatyrkotał, zara gania z kluczem! Wykwalfikowany, to każdego jednego likatora po dzwonku pczna i wi, kiedy ma się w trymigi spieszyć, a kiedy na drugi bok, ku babie, obrócić i spać aż się kilka łatków przed kamienicą nazbiera, żeby sposobniej było ich kupa wpuścić!

Także samo w dzień trzeba na publiczną baczemę mieć! Pęta się różna taka grała na kamienicach, słomian-

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK.

6	Poniedziałek	Dziś Leonarda
		Jutro Nikandra
		Wschód słońca 6 m. 41. Zachód „ 16 m. 14.

Kinoteatry w Zagłębiu

dziś wyświetlają:

SOSNOWIEC

ZAGŁĘBIE: Prawo do grzechu.
EDEN: Jaka mnie pragniesz.
PALACE: King Kong.

BĘDZIN

NOWOŚCI: W tajnej służbie.
APOLLO: Gdybym miał miliony. — Robinson Kruzoe.

ŚWIATOWID: Tysiąc i druga noc.

DĄBROWA

ARS: Jej Królewska Mość.
WANDA: 1) „Wiktoria i Jej Huzar” 2) „Ostatnia Eskapada”.

ZAWIERCIE

STELLA: Romansy cygańskie.

× ZMNIEJSZENIE ULG KOLEJO- WYCH PRZY PRZEJAZDACH DO U- ZDROWISK. Minister komunikacji Butkiewicz podpisał nowe rozporządzenie, zmniejszające ulgi kolejowe przy przejazdach do uzdrowisk. Dotąd w okresie jesiennym i zimowym przysługiwały ulgi 80 proc. przy przejazdach powrotnych z uzdrowisk. Od 15 listopada ulga ta zmniejszona zostaje do 50 proc.

Teatr Polski w Katowicach

REPERTUAR

Wtorek 7 bm. — Opera warszawska.
Środa 8 bm. — „Moja głupia mamusia”.
Czwartek 9 bm. — „Wielki człowiek do małych interesów” (premiera).
Sobota 11 bm. — popoł. „Poszedł Jaśko do Legionów” (przedstawienie szkolne); wiecz. „Wielki człowiek do małych interesów” (uroczyste przedstawienie ku uczczeniu święta niepodległości).

× TERAZ BĘDZIE JUŻ DOBRZE.

Prawdopodobnie mało który z rzemieślników, pracujących w przemyśle budowlanym wie o tem, iż nastaje dla niego nowa, lepsza era, bowiem w Sosnowcu powstała jeszcze jedna organizacja, w postaci Związku cechów zawodów budowlanych. Była to jakoby oddawna odczuwana potrzeba wśród rzemieślników budowlanych, a zadaniem Związku będzie prawdopodobnie danie kilku ludziom stanowisk i nałożenie na „odeczuwających” nowych opłat. Ponieważ zabiegi w kierunku dalszego uszczęśliwienia „odeczuwających” pójdą niewątpliwie dalej, przeto z kolei powstanie konieczność utworzenia związku związków i t.p. organizacyj, aż wreszcie „odeczuwającego” spotka los zająca z bajki, którego wśród serdecznych przyjaciół — jeżeli nie zjedzą, to przynajmniej zlicytują.

× KRADZIEŻ. Z owocarni Jana Warzykowskiego w Sosnowcu skradziono owoców i słodczych wartości 260 zł.

Plaga szczurów

DAJE SIĘ MOCNO WE ZNAKI.

Mimo dwukrotnie przeprowadzonego już w miastach Zagłębia masowego trucia szczurów, plaga obrzydliwych gryzoni daje się coraz więcej we znaki, zwłaszcza w magazynach żywnościowych i spichrzach, gdzie wyrządzają duże szkody. W niektórych zabudowaniach szczury tak się rozmnożyły, iż dostają się już do mieszkań, a w piwnicach, gdzie ludność przechowuje na zimę ziemniaki, kapustę, marchew i buraki, szczury pożerają zapasy.

Stosowane dotychczas trucie są dość drogie, a mało skuteczne, ponieważ zaś szczury, prócz wyrządzania strat są również roznosicielami chorób zakaźnych, należałoby podjąć bezwzględnie i szeroko zakrojoną akcję tępienia, w przeciwnym bowiem razie, z uwagi na szybkie mnożenie się szkodników, plagi tej nie będzie można opanować.

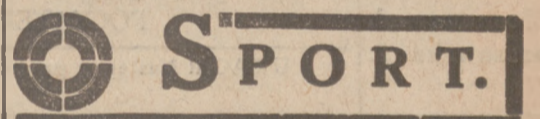
Jak wykazały doświadczenia, najlepsze wyniki daje tępienie szczurów na wiosnę, kiedy piwnice i magazyny opróżniane są z nagromadzonych tam środków żywności, skutkiem czego szczury wychodzą ze swych kryjówek w poszukiwaniu żeru i wtedy łatwo je tępić przy pomocy trutek, lub psów.

W każdym razie byłoby rzeczą wskazaną, aby nasze samorządy przeprowadziły odpowiednią akcję i podjęły energiczne kroki w kierunku jeżeli nie całkowitego usunięcia, to przynajmniej znacznego zmniejszenia plagi, która coraz więcej zaczyna nękać ludzi.

× WYPADEK NA KOPALNI. Na kopalni Kazimierz spadł z piętra dużych rozmiarów kamień uderzając w plecy robotnika Jana Nowickiego. Wskutek silnego uderzenia pękła Nowickiemu wątroba. Po przewiezieniu do szpitala w Niemcach zmarł.

× CZYNSZ Z GÓRY OD LIPCA 1934. W lipcu roku przyszłego wejdzie w życie nowe prawo o zobowiązaniach. Prawo to wprowadzi zasadniczą zmianę w zasadzie płacenia komornego. Mianowicie czynsz za mieszkanie będzie musiał być płacony zgóry.

Nowe rozporządzenie będzie miało bardzo wielkie znaczenie przy rozstrzyganiu sporów pomiędzy właścicielami domów a lokatorami, w sprawach ekonomicznych.

C. K. S. — BRYNICA 5:5 (2:2).

Dla CKS. zdobyli bramki: Bogucki — 2, Przybyłek — 2, Dynda — 1; dla Brynicy: Kopeć II, Krupiński i Szymanek.

SOLVAY — SARMACJA 1:0.

Wczoraj w Groźcu odbył się mecz piłki nożnej Solvay — Sarmacja. Obie drużyny grały wostabionym składzie z rezerwowymi.

ZAGŁĘBIE — HAKOACH 7:2.

Przy dość dużym zainteresowaniu publiczności odbył się w Będzinie mecz piłki nożnej między powyższymi drużynami. Zagłębie grało o klasę lepiej od drużyny żydowskiej. Bramki zdobyli: Bamasik, Pekalski, Cabaj. Dla miejscowej drużyny Rozen III.

RUCH — POLICYJNY 1:2 (1:0).

Mecz rozegrany został w Sosnowcu. Bramki zdobyli: dla Ruchu — Kempa, dla Policyjnego — Luchter. Gra wyrównana.

UNJA — ZAGŁĘBIANKA 4:1.

Mecz rozegrano popołudniu na boisku Unji. Bramki zdobyli: Gwóź — 2, Sobiechardt i Muszyński po 1. Dla gości — Karch.

ZAWODY LEKKOATLETYCZNE

POGON (Katowice) — STRZAŁA.

W dniu wczorajszym odbyły się zawody lekkoatletyczne „Pogoni” katowickiej i „Strzały” sosnowieckiej. Rezultat zawodów 95:81 dla Pogoni.

Na uwagę zasługują Marja i Irena Paliszewskie ze „Strzały”, które zapowiadają się jako świetne sprinterki. Irena w biegu na 60 m. osiągnęła czas 8,3 sek.

MATKI żądają w aptekach i drogeriach higienicznej przysypki dla dzieci „PUDER DZIDZI” (z Kogutkiem), utrzymującej ciało dziecka w zdrowiu i czystości.

Koniecznie z tym znakiem!

KOWALSKA
USUWA NAJUPORCZYWSZE
BOLE GŁOWY
FABRYKA CHEM.-FARMACEUTYCZNA
"A.P. KOWALSKI" WARSZAWA

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY i PRACE

PANIENKA

z maturą seminarjum ochromiarek z roczną praktyką wychowawczą poszukuje posady do dzieci. Wynagrodzenie skromne. Łaskawe zgłoszenia do „Kurjera Zachodniego” pod „Skromne wymagania”. 7685

KUPNO i SPRZEDAŻ

MASZYNA

do liczenia f. Brunsviga mało używana — sprzedam okazjnie. — Sosnowiec, Kołłątaja 11, m. 1. Oficyna parterowa godz. 12—1 i 6—7. 7690

ZGUBIONE DOKUMENTY

3 grosze za 1 wyraz

ZGUBIONO WEKSEL in blanco na zł. 200 z wystawienia Józefa Palucha, który unieważnia się. Marja Polickiewicz, Zawiercie 7721

ROZNE

DNIA 26 PAŹDZIERNIKA w czasie pogrzebu przed południem zgubiono — obrączkę ślubną z inicjałami K. R. 26.XII 28. Znalazcę uprasza się o odniesienie na ul. Paderewskiego 50 w Zawierciu J. Rajczykowa za poważnym wynagrodzeniem. 7495

PROSZEK z „KOGUTKIEM” (MIGRENO-NERVO-SIN)
USUWA NAJUPORCZYWSZE
BÓL GŁOWY
MIGRENĘ, NEURALGJĘ
BÓLE ZĘBÓW.
GRYPE, PRZEZIĘBIENIA
BÓLE ARTRETYCZNE,
STAWOWE, KOSTNE, I.T.P.
PROSZKI TE WYRABIAMY I W POSTACI
TABLETEK.
ŻĄDAJCIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW
z „KOGUTKIEM”

ZAKŁAD TAPICERSKI
poleca otomany, ma terace, tapczany, kozetki, fotele klubowe Robota solidna, ceny konkurencyjne, warunki dogodne. Sosnowiec Nowopogońska 19, — Piotr Tomczyk. 5830

PIANINA i FORTEPIANY
po cenach niższych poleca: Arnold Fibiger Kalisz, Szopena 9. — Przedstawicielstwo: — W. Engelking, Sosnowiec, Zakręt 7. 7145

WATA DO USZCZELNIANIA OKIEN,
najtaniej tylko w Składzie Aptecznym „Unitas” — Sosnowiec, Pilsudskiego 24 (za tunelem). 7229

LECZNICA
chorób wenerycznych i skórnych. Sosnowiec Sienkiewicza 17 a. — Wizyta 5 zł. 7351

RZADKA OKAZJA! TANI!
DYWANIKI do kąpielowych pokoi z gąbki gumowej, w pięknych deseniach artystycznych, wysprzedaje firma D. Hartmann et Co w Wiedniu Oddział w Sosnowcu, Pilsudskiego 8. Telefon 961. Obejrzenie do kupna nie obowiązuje. 7605

ZURNALE MÓD
sezon jesiennie - zimowy 1935-34, męskie, damskie i dziecięce, modne roboty kobiece poleca: „Książnica Zagłębia” Dąbrowa, Sobieskiego 17. 715

MŁODY
z ukończonym Uniwersytetem przyjmie każdą pracę. Szybkie odpowiedzi do Kurjera Zach. sub: „Potrzebna pomoc”. 7676

Idealna Odżywka
OVOMALTYNA
propagandowa sprzedaż w składzie aptecznym
M. JAGIEŁŁOWICZA,
SOSNOWIEC 3-GO MAJA 7.

KINO „Zagłębie”
dawniej Kino-Teatr „Udziałowy”

D Z I Ś!

PRAWO DO GRZECHU

Wesoly pełen humoru film produkcji czeskiej odznaczony złotym medalem.

Następny program!
„PEPINKA REJNCHOLCOWA”

Kino dźwiękowe Światowid
w Będzinie

Dziś i w następnych dniach

„TYSIĄC I DRUGA NOC”

z Iwanem Mozzuchinem i Tanią Fedor.
Ostatni seans rozpoczyna się punktualnie o godz. 9.45.
SEKRET KOBIETY — Mandzurja Płonie.

KINO „EDEN”
Sosnowiec, Dęblińska 4 tel. 10-95.

Na ogólne żądanie jeszcze dzisiaj!!
Gwiazda gwiazd, jedna i jedyna
GRETA GARBO w filmie, który wywołał w Sosnowcu sensacją ze względu na oryginalny temat p. t.
„JAKĄ MNIE PRAGNIESZ”
NASTĘPNY PROGRAM: „MIŁOŚĆ W AUCIE”

Nowootwarty kino-teatr
APOLLO
w Będzinie tel. 52.

Dziś i w następnych dniach wielki podwójny program
1) **„Gdybym miał miliony”** z Garry Cooperem.
2) **„Robinson Kruzo”** z Douglasem Fairbanksem.
(Ostatni seans rozpoczyna się punktualnie o godz. 9.45.)
Następny program: **KING KONG ósmy cud świata.**

KINO „Palace”
w Sosnowcu ul. Warszawska 2.

Dziś na ogólne żądanie Publiczności ostatni dzień Szczyt sztuki kinematograficznej! Największy film jaki dotąd wyprodukowano!
„KING KONG”
w rolach gł.: **FAY WRAY i ROBERT ARMSTRONG.**
POCZĄTEK O GODZINIE 3-EJ.
UWAGA! Następny program: **„Jej Królewska Mość”** w roli gł. **LILJANA HARVEY.**

KINO „ARS”
w Dąbrowie Górniczej

D Z I Ś!

ROZKOSZNA! FIGLARNA! UROCZA!
LILJANA HARVEY czaruje swą niezrównaną grą w najnowszym superfilmie Foxa p. t.
„Jej Królewska Mość”
w pozostałych rolach: **JOHN BOLES i EL. BRENDL.**
Następny program. **„POZEGNANIE Z BRONIĄ”**
Wkrótce: **KING KONG 8-my cud świata.**

STANISŁAW ANDRZEJ STEEMAN.

DZIWNY MANEKIN

Przekład autoryzowany z franc.

71

Malaise przyznał z przykrością, że nie może wybrnąć z sytuacji. Nie rozmawiał jeszcze z Jeromem idjotą, który — miał powody tak przypuszczać — ukradł manekin... Ale gdyby tak było, czyż inspektor nie powinien uważać jego za autora zbrodni? Potrzęsnał głową. Morderstwo dokonane na Leonie Lecopte nie mogło być dziełem prostego i w dodatku nienormalnego człowieka... Co pozostawało wobec tego Malaise'owi? Skazać Laurę Charon. A potem?... Dotychczas nie zdobył ani jednego dowodu uprawniającego go do wszczęcia dochodzenia. I badanie Laury też nie da wyniku.

Malaise podniósł głowę i popatrzył na drogę. Była pusta. Gnany wiatrem kawałek papieru zatrzymał się na chwilę koło krzyża i pofrunął dalej. Inspektor wyciągnął nogę i przytrzymał go.

Machinalnie, czy instynktownie?... Później twierdził, że była to intuicja.

W każdym razie ten papier, który okazał się skrawkiem gazety, miał mu dopomóc do pierwszego dużego kroku naprzód w jego poszukiwaniach.

Podniósłszy go i rozwinięszy (co zdawało się potwierdzać słowa Malaise'a, kiedy mówił o intuicji) inspektor przeczytał, co następuje:

Nierozwiązane Skazanie

W swoim czasie donosiliśmy o wypadku samochodowym, którego ofiarą padł dziennikarz Vanhack. Ten ostatni umierając, wyznał, że dokonał zabójstwa na osobie farmera Surllet, za co Leopold Trachet został skazany na dożywotnie ciężkie roboty.

Trachet, zwolniony warunkowo, opuścił więzienie w Louvain.

— Wielki Boże! — mruknął inspektor — Leopold Trachet na wolności... Nie wierzył własnym oczom. Gorączkowo szukał daty dziennika; nie znalazł.

Spojrzał na drogę. Jak i przedtem była pusta... Kto mógł rzucić skrawek gazety, który Malaise miał przed oczami?

Kto, jeżeli nie główny zainteresowany? Inspektor wstał i poszedł w kierunku, skąd wiatr przyniósł mu zmięty kawałek papieru.

Wyobrażał sobie Leopolda Trachet, kupującego gazetę po wyjściu z więzienia i czytającego ten artykuł. Zapewne położył gazetę na kolanach, albo na ławce w pociągu, którym jechał do rodzinnego miasteczka... bo napewno zaraz wyjechał po odzyskaniu wolności. Gazeta, którą opatrnościowy przypadek rzucił Malaise'owi pod nogi, była wskazówką, że Leopold Trachet znajduje się w miasteczku. W miasteczku? Nie, jeszcze nie w samym miasteczku... bo właśnie w stronę miasteczka wiatr pognał gazetę. Leopold Trachet musiał ją zgubić, albo rzucić, po parokrotnym przytłumieniu. Należało sprawdzić, kiedy uwolniono

syna starej Irmy. Czy tegoż samego dnia? Wydawało się to nieprawdopodobne, bo chyba udałby się wprost do domu na Placu Kościelnym. Dlaczego by się ukrywał, jeżeli był w miasteczku, albo w okolicy? Bo wyglądało na to, że się chowa... Malaise zamyślił się, czy nie należało zaraz wrócić i zadzwonić do Lecopte'ów, zamiast iść przed siebie bez celu...

Pod wpływem natchnienia wyjął z kieszeni pognioczoną gazetę i rzucił okiem na zagramioną depeszę. Te ostatnie były datowane. Inspektor przeczytał: **Pekin, 14 października — Genewa, 14 października. Londyn, 14 października.**

Według wszelkiego prawdopodobieństwa gazeta była więc z 15-go. Niewiadomo tylko, czy ranne, czy wieczorne wydanie. W pierwszym wypadku znaczyłoby to, że Leopold Trachet został zwolniony 14-tego, w drugim, że 15-go.

W nocy z 14-go na 15-ty — myślał Malaise — zabito manekin... To znaczy powtórnie zamordowano Leona Lecopte'...

Wypuszczony 14-go rano, Trachet mógł być podejrzwany, zwolniony 15-go, nie wchodził w grę.

W każdym razie przez dwa, albo trzy dni mógłby zdążyć przywitać się z matką... Trochę większy pośpiech byłby oszczędził tej ostatniej popsucia konjaku „Napoleona” kwasem mrówczanym... Jakim sposobem nie pokazał się do tej pory.....?

D. c. n.

PKO. Katowice 302.712

OGŁOSZENIA

Wiersz milimetrowy jednolamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Ogłoszenia drobne o zgubionych dokumentach i poszukiwaniu osoby po 3 gr. za wyraz. Szerokość szpał przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 m. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

Seryjne drobne ogłoszenia.

po 10 wyrazów w każdym wierszu:
30 drobnych ogł. 16.00 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.

Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr.

SOSNOWIEC: Redakcja: Pilsudskiego Nr. 4. Tel. 64. Skrytka poczt. 62. Będzin, Malachowskiego 7. — Grodziec, Będzińska. Administracja: Pilsudskiego 4 Tel. 73. Dąbrowa, al. Krótka 11. Tel. 202. — Zawiercie, 3-go Maja 27

WYDAWCA I REDAKTOR NACZ. TADUSZ OPOLA. Druk: KURJER ZACHODNI W SOSNOWCU, PILSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODR. HENRYK STRYJSKI.